

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen JJ : 1845

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen JJ : 1845", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 18*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2000 , s. 194. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-jj-txt-shoot-n411.pdf> (tilgået 29. juni 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 18

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden. [Læs CC0-erklæringen](#)

JJ:411

Afsluttende eenfoldigt Efterskrift.

Meningen af den sidste Passus i Forordet (ell. om den kommer til at staae i Bagordet): »Thi at jeg selv skal sige det: jeg er intet Mindre end en Satans Karl« o: s: v: er at der overhovedet ingen Læremester ligefrem forstaaet kan være i den Kunst at existere. Dette er ofte nok sagt i Bogen, og dog er det her sagt saaledes at Mangen vil forstaae det ligefrem, og dog vist Ingen gjøre mig Indvending. Hagerne stikke i de Ord: »den tvetydige Kunst«^a og længere henne: dette være nu et glædeligt ell. sørgeligt Tegn,« et glædeligt nemlig, at der Ingen er, fordi den, der ligefrem vil være det er en Daare, og endeligen: »langtfra mig være den tomme og forfængelige Tanke at være en saadan Læremester.« (forfængelig er her i bibelsk Forstand.. - I Forhold til at existere gives der kun Lærende, thi Den, der indbilder sig at han er saaledes færdig, at han kan lære Andre og derover glemme selv at existere og lære: han er en Daare. I Forhold til at existere er der for alle Existerende een Læremester: Existentsen selv.

a derpaa: saa skal der sku nok komme Noget ud af det. Meningen er enten Nogen kunde lære Noget ved at være Vidne, thi det at være Vidne er ikke nogen ligefrem Meddelelse, ell. at det blev klart, at der ingen Læremester er.